

Verksamhet

Fiskslakteri
Fiskhamnsvägen 10
22710 Föglö

Ärende

Ansökan avser tillstånd för fiskslakteri med slaktkapacitet överstigande 50 ton per dygn.

Tillståndsplikt föreligger enligt 17 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Beslut

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHM, beviljar Nordic Trout Ab (FO-nr 0774162-9) miljötillstånd för fiskslakteri med slaktkapacitet överstigande 50 ton per dygn.

Miljötillstånd beviljas med stöd av 17 § 1 mom. landskapslagen (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare

Tillståndshavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 31.12.2035. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning, MKB, i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB.

Villkor och föreskrifter

Tillståndshavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen.

Allmänt

1. Tillståndshavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. Tillståndshavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.
5 § miljöskyddslagen
2. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka samtliga arbetsmoment som utförs enligt detta miljötillstånd så att miljötillståndet följs. Tillståndshavaren ska till ÅMHM meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna.
7 § miljöskyddslagen
3. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid permanent- eller fritidsbostad, arbets- eller samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet än följande frifältsvärden:
 - 55 dB L Aeq dagtid (kl.7-18) helgfri måndag till fredag
 - 50 dB L Aeq kvällstid (kl.18-22)
 - 45 dB L Aeq övriga tider

Om ljudet är impulsartat eller smalbandigt skall 5 respektive 3 dB adderas före det jämförs med dessa värden. Tillståndshavaren ska efter anmodan av ÅMHH vid behov utföra mätning av bullernivån.

24 § punkt a miljöskyddslagen

4. Avloppsvatten som avleds till kommunalt avloppsnät får inte skada avloppsnät, reningsverk eller personal som arbetar i reningsverket. Det får inte heller försämra reningsverksslammets kvalitet eller användbarhet.

Verksamhetsutövaren ska tillse att utgående avloppsvatten uppfyller mottagningskriterier uppställda av Föglö kommun för leverans av avloppsvatten till avloppsnätet.

24 § miljöskyddslagen

5. Fettavskiljare ska tömmas minst en gång per år, eller oftare om behov finns, och slammet ska föras till godkänd mottagare.

24 § miljöskyddslagen

6. Avfallshanteringen ska följa landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras.

Följande prioritetsordning ska iakttas för hantering av det avfall som uppstår i verksamheten:

- förebyggande.
- förberedelse för återanvändning.
- materialåtervinning.
- annan återvinning såsom exempelvis energiåtervinning samt bortskaffande.

Allt avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl.

Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad.

Avfall och farligt avfall får endast lämnas till en av myndigheterna godkänd mottagare för i fråga varande avfall.

I verksamheten uppkommet avfall ska bokföras avseende typ, beskaffenhet, mängd, ursprung och leveransplats.

För avfallstransporter ska upprättas transportdokument enligt avfallslagen.

24 § b punkten och 26 § miljöskyddslagen, 118, 119 och 121 §§ rikets avfallslag

7. Rensavfall klassas som animaliska biprodukter och ska hanteras i enlighet med EU's biproduktförordning¹.

Rensavfallet ska separeras, samlas in och lagras separat.

Verksamhetsutövaren ska tillgodose att tillräckliga lagringsmöjligheter alltid finns för lagring av rensavfall.

Vid ensilering av rensavfall bör en surhetsgrad på pH 3 uppnås.

Ensilering samt transport av ensilaget ska ske så att läckage och luktbesvär förhindras.

24 § miljöskyddslagen

8. Kemikalier ska hanteras så att spill eller läckage inte kan nå avlopp, förorena miljön eller orsaka olägenhet.

Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga i lokalen.

Bränsle ska lagras i dubbelmantlade cisterner eller invallat så att invallning rymmer 110 % av lagringskapaciteten. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen.

24 § miljöskyddslagen

9. Verksamhetsutövaren ansvarar för drift och kontroll av verksamheten inklusive uppförda anläggningar och anordningar och är skyldig att föra driftjournal. Journalen ska sparas 5 år, finnas tillgänglig vid anläggningen och kunna uppvisas på begäran. I driftjournalen ska antecknas:

- mängden rensad fisk,
- kemikalier som används i verksamheten,
- årlig vattenförbrukning,
- årlig energiförbrukning,
- resultat av eventuellt utförd provtagning,
- uppkomna avfallsmängder av olika kategorier
- tömning av fettavskiljare med datum, mängd och mottagare och
- tömning av ensilerat rensavfall med datum, mängd och mottagare

24 § miljöskyddslagen

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel

10. Verksamhetsutövaren ska årligen uppgöra en årsrapport för verksamheten. Årsrapporten ska inom februari månad tillställas ÅMHHM och ska åtminstone redovisa uppgifter ur driftjournalen enligt villkor 9 ovan.

Förutom detta ska även uppgifter om väsentliga förändringar i verksamheten som kan påverka miljö och ha relevans för tillsynen redovisas liksom uppgifter om tillbud och olyckor som kan ha betydelse för miljön (orsak, tid, uppskattat utsläpp och dess miljöpåverkan samt vidtagna åtgärder) finnas med i årsrapporten. Resultat av provtagningar och mätningar som utförts ska redovisas i sammanställd form i årsrapporten som också ska innehålla verksamhetsutövarens utvärdering av verksamhetens miljöpåverkan.

26 § miljöskyddslagen.

11. Vid avslutande av verksamhet ska ansökan om avveckling göras till ÅMHHM senast 6 månader innan verksamheten avser upphöra. Ansökan om avveckling ska innehålla en plan/beskrivning av hur avvecklingen ska ske. Vidare ska redovisas vilka avfallstyper och -mängder som finns eller uppstår i samband med avvecklingen samt hur de tas om hand. Ansökan ska även innehålla en bedömning av eventuell förorening av mark, vattenmiljö och botten sediment samt huruvida behov av sanering föreligger inklusive en plan för hur saneringen ska gå till. Myndigheten kan föreskriva om ytterligare undersökningar och åtgärder i samband med avvecklingen.

24 § punkt d och 34 § miljöskyddslagen.

Beslutsmotiveringar

Nordic Trout Ab bedriver sedan tidigt 1970-tal fiskslakteriverksamhet på fastigheterna Rnr 62-406-1-45 och 62-406-1-86. Fastigheterna ingår i kommunöversikt Foglo_kb_2000. Platsen uppfyller förutsättningen i 6 § miljöskyddslagen. Verksamheten har idag en godkänd miljögranskning för slakt upp till 50 ton per dag. För att bättre kunna tillgodose säsongvariationer och efterfrågan önskar man nu öka slaktkapaciteten till 50 – 70 ton per dygn.

Verksamheten är tillståndspliktig då det omfattar slakt av fisk mer än 50 ton per dygn enligt 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, miljöskyddslagen,

ÅMHM har gjort en tillåtlighetsbedömning av verksamheterna samt granskat förutsättningarna för beviljande av tillstånd. ÅMHM konstaterar att då tillståndshavaren vid utförandet av verksamheterna iakttar de villkor som föreskrivs, kommer verksamheterna inte leda till sådan negativ miljöpåverkan som anges i 3 §, a till g punkterna i miljöskyddslagen. ÅMHM beviljar tillstånd med stöd av 17 § miljöskyddslagen då verksamheterna följer denna lag och den lagstiftning som anges i 10 § miljöskyddslagen.

Myndigheten konstaterar att verksamhetsutövaren har påvisat tillräcklig kunskap och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt. ÅMHM konstaterar vidare att företaget uppfyller kravet om verksamhetens organisation enligt 7 § miljöskyddslagen.

Under ärendets beredning har ett yttrande inkommit varvid det framställs ett yrkande om att verksamhetsutövaren ska slamsuga bottensedimenten under fiskförvaringskassarna vid lastningskajen 2 gånger i veckan under produktionstid. Vid kajen sker ingen matning av fisk innan den tas in för slakt och ÅMHM bedömer därför att yrkandet inte är skäligt då en sådan ansamling av fekalier under kassarna som skulle kräva tät sanering inte är rimlig och trolig. En ansamling av sediment finns troligen under kassarna i och med att verksamheten pågått i tiotals år men en sanering mitt under pågående verksamhet bedöms inte vara skälig eller ge den miljönytta som förväntas, vilket påvisats tidigare vid försök vid andra anläggningar. En tätt återkommande slamsugning riskerar istället att försämra vattenkvaliteten lokalt. Saneringsfrågan framskjuts primärt till en avveckling av verksamheten men kan fram till dess även åläggas via tillsynen om behov bedöms föreligga.

För att i enlighet med de allmänna kravbestämmelserna uppnå tillräckligt miljöskydd och förebygga olägenhet för människors hälsa åläggs tillståndshavaren nödvändiga villkor om miljöhänsyn. Villkoren föreskrivs i enlighet med miljöskyddslagens 24 och 26 §§.

ÅMHM utfärdar villkor 1 i syfte att tydliggöra de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 4 § gällande tillståndshavarens ansvar för att uppnå tillräckligt miljöskydd och förebygga olägenhet för människors hälsa samt skyldighet att tillämpa bästa tillgängliga teknik för branschen som är allmänt tillgänglig och ekonomiskt möjlig.

Villkor 2 tillgodoser att tillståndshavaren alltid har en ansvarig person som bistår med kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och det förebyggande arbetet som föreskrivs i 7 § miljöskyddslagen.

I verksamhetens närhet, mindre än 50 m avstånd, finns bostäder. Verksamheten i sig är inte en särskilt bulleralstrande verksamhet men aktiviteter pågår såväl utomhus som inomhus. Lastning och lossning kan orsaka buller utomhus medan inomhusverksamheten kan alstra buller i form av ljud från fläktar och kylanläggningar liksom vid utlastning och transport av produkt. ÅMHH reglerar ljudnivåerna i villkor 3 i syfte att minska risk för olägenhet för närboende på ett sådant sätt att ändamålet med verksamheten enligt 4 § miljöskyddslagen ändå kan uppnås. Villkoret ges med stöd av a och f punkterna 24 § miljöskyddslagen.

Verksamhetsutövaren ansvarar för kvaliteten på det avloppsvatten som leds till allmänt nät enligt bilaga 1, punkt C, i vattenförordning (2010:93) för landskapet Åland. Innan industriavloppsvatten leds till allmänt avlopp ska det undergå sådan rening som krävs för att skydda hälsan hos personal som arbetar med avloppsnät och reningsverk, säkerställa att avloppsnät, avloppsreningsverk och tillhörande utrustning inte skadas, att driften av avloppsreningsverket och behandlingen av slam inte störs, att utsläppen från reningsverken varken skadar miljön eller förhindrar att de krav på recipienten som gäller enligt andra stadganden kan uppfyllas, samt att slammet kan omhändertas på ett säkert och miljömässigt godtagbart sätt. Villkor 4 och 5 ges med stöd av a punkten 24 § miljöskyddslagen och tydliggör verksamhetsutövarens ansvar enligt vattenförordningen.

Villkor 6 reglerar hantering av avfall som uppkommer i verksamheten och ska enligt 8 § avfallslagen (FFS 646/2011), antagen genom landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag, beaktas prioritetsordningen förebyggande, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning (t.ex. till energi) samt bortskaffande. Vidare ska verksamhetsutövaren föra bok över avfallet som uppstår i verksamheten i enlighet med 118 och 119 §§ avfallslagen samt upprätta erforderliga transportdokument enligt 121 § samma lag för borttransport av avfallet. Villkoret ges med stöd av 24 § b punkten och 26 §§ miljöskyddslagen samt 118, 119 och 121 §§ rikets avfallslag.

Rensavfall klassificeras huvudsakligen som kategori III avfall, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel.

Användning av rensavfall som djurfoder är ett godkänt förfarande enligt nämnda EU-förordning men förfarandet kräver att avfallet hanteras och lagras korrekt i väntan på borttransport till godkänd mottagare. För att undvika olägenhet ska avfallet förvaras i täta behållare av tillräcklig volym och surgöras så att pH är 3. Transport ska likaså ske i täta behållare för att undvika läckage och luktolägenheter. Villkor 7 ges med stöd av b punkten 24 § miljöskyddslagen.

Miljöskyddslagens 5 § föreskriver att ämnen och avfall inte får lämnas eller släppas ut i marken så att marken förorenas på ett sätt som kan leda till negativ miljöpåverkan. Därmed måste all personal som kommer i kontakt med kemikalier känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Förvaring av bränsle (diesel) ska ske på ett sådant sätt att läckage förhindras för att inte mark och grund- eller ytvatten inte förorenas samt att eventuellt spill kan saneras. Villkor 8 ges med stöd av a och e punkterna 24 § miljöskyddslagen för att kemikaliehantering inte ska riskera att orsaka negativ miljöpåverkan.

Enligt 7 § miljöskyddslagen ska verksamhetsutövaren ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan samt organisera sin verksamhet så att den sköts med iakttagande av den allmänna miljöhänsyn som avses i miljöskyddslagens 4 §. ÅMHH utfärdar därför med stöd av 26 § miljöskyddslagen föreskrifter om redovisning av verksamhetens miljöpåverkan genom krav på egenkontroll och journalföring i villkor 9.

Egenkontroll utgör en väsentlig del av verksamhetsutövarens ansvar och påvisar den kunskap om verksamhetens miljöpåverkan som förväntas av verksamhetsutövaren enligt 7 § miljöskyddslagen. Verksamhetsutövaren ska årligen redovisa utfallet av egenkontrollen och sammanställa detta i en årsrapport över driften av verksamheten baserat på väsentliga uppgifter ur driftjournalen. Årsrapporten ska lämnas in till ÅMHH för myndighetens tillsyn över verksamheten samt bedömning av bästa tillgängliga teknik, BAT, då BAT alltid ska tillämpas vid all yrkesmässig verksamhet enligt 4 § miljöskyddslagen. Föreskrift 10 utfärdas med stöd av 26 § miljöskyddslagen.

På grund av svårigheter att i samband med prövningen bedöma eventuell påverkan på miljön och därmed behov av åtgärder vid avslutande av verksamhet utfärdas inga specifika instruktioner för detta. Om tillståndet inte innehåller

tillräckliga bestämmelser för avslutande kan ÅMHH enligt 34 § miljöskyddslagen besluta om dylika åtgärder i samband med eller efter avslutande. Med föreskrift 11 avses att verksamhetsutövaren vid avslutande av verksamheten ska ansöka om tillstånd för avslutande för att myndigheten ska kunna göra en bedömning av huruvida det behövs undersökningar, saneringsåtgärder eller andra försiktighetsmått i samband med avslutandet.

ÅMHH konstaterar att verksamheten med givna villkor och föreskrifter kommer att utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig och beviljar Nordic Trout Ab miljötillstånd för fiskslakteri med slaktkapacitet överstigande 50 ton per dygn på fastigheterna Rnr 62-406-1-45 och 62-406-1-86 i Föglö kommun.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift för slakteriverksamhet enligt punkt 3, avgiftstabell 1 i Ålands landskapsregeringsbeslut om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 2025. Taxan finns på amhm.ax/avgifter.

Kategori enligt taxa, slakteri > 50 ton/dygn	11 600 €
--	----------

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ulrika Sandell-Boman
Prövningsnämnden
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besvärсанvisning
3. Faktura (ej vid e-faktura)

För kännedom

Ålands landskapsregering, Miljöbyrå, registrator@regeringen.ax

Ärendehantering

Ansökan

Nordic Trout Ab har ansökt om miljötillstånd för fiskslakteri, Degerby, Föglö kommun.

Ansökan inkom 31.3.2025 och har den 1.4.2025 tillkännagivits för allmänheten² genom publicering på ÅMHHM:s hemsida www.amhm.ax.

Ansökan har kompletterats 28.5.2025

Meddelande om ansökan

Ett meddelande om ansökan³ har publicerats på ÅMHHM:s elektroniska anslagstavla under tiden 19.6 - 10.7.2025. I meddelandet framgick att var och en hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Hörande av part

Hörande av part har skett genom vanlig delgivning⁴ per post till mottagare enligt sändlista. I hörandet framgick att ärendets handlingar fanns tillgängliga på ÅMHHM:s elektroniska anslagstavla och i myndighetens reception i 21 dagar från utskicksdatum och att mottagaren hade möjlighet att framföra sin åsikt om ärendet under nämnda tid. På mottagarens begäran kunde handlingarna även postas.

Yttranden

Det har inkommit ett yttrande under tiden för offentlig delgivning.

Utredningar

ÅMHHM har begärt och erhållit utlåtande från Föglö kommun.
Utlåtande från Föglö kommun inkom 14.5.2025.

² enligt 12 § miljöskyddslagen

³ enligt 16 § miljöskyddslagen

⁴ enligt 54 § förvaltningslagen

Bemötande

ÅMHHM har givit Nordic Trout Ab möjlighet att bemöta inkomna handlingar som tillförts ärendet av annan än sökanden. Nordic Trout Ab har lämnat sin förklaring den 5.8.2025.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges de parter som delgavs ansökan samt de berörda fastighetsägare och samfälligheter som redan lämnat godkännanden i ansökningsförfarandet⁵. Beslutet finns tillgängligt på ÅMHHM:s elektroniska anslagstavla. Eventuellt besvär över beslutet ska lämnas till Ålands förvaltningsdomstol.

⁵ enligt 54 § i förvaltningslagen